1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 58.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 1.60, buiten Assen franco per post ƒ 1,75.

ZATURDAG 22 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels 75 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Assen*,

Brengen bij deze, ter voldoening aan het besluit van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer Provincie van den 2 December 1844 no. 3741 (Provinciaal Blad no 38), ter kennis der belanghebbenden, dat zij, ter erlanging der vrijdommen van Grondbelasting bij de wet van den 28 Maart 1828 (Staatsblad no. 8), voor den aanbouw van huizen en andere getimmerten toegestaan, volgens art. 7 der wet van den 24 April 1843 (Staatsblad no. 14), verpligt zijn van alle *gebouwen*, *nieuw gesticht*, *vergroot* of *uitgebreid wordende*, binnen zes maanden na de ingebruikstelling der perceelen, of nadat die voor het eerst geheel, of ten deele worden betrokken, aan de Zetters der Gemeente, waar de gebouwen gelegen zijn, aangifte te doen, en dat, bij verzuim van aangifte binnen den bepaalden termijn, de aanspraak op vrijdom vervalt, en eindelijk, dat deze laatste bepaling zonder onderscheid van personen of omstandigheden moet worden toegepast.

En zal deze, op de twee eerste Zondagen der aanstaande maand Julij, worden afgelezen en daarna aangeslagen, mitsgaders opgenomen in de *Drentsche Couranten*.

ASSEN den 24 Junij 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, H. J. OOSTING.

Van wege dezelve, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

20 *Julij*.

De vredeszon begint te tanen.

Nadat de Russen aftrokken, had men vermoed, dat de diplomatie de zaken zou beredderen, maar — mis. De Czaar gaf bevel tot het *halt*, ja, tot het *regts-om-keert*, en toen voorwaarts tegen de aanrukkende Turken. 't Geschiedde en men raakte slaags. Wie was de overwinnende partij? Naar alle waarschijnlijkheid de Turksche, althans de meeste berigten melden dit. Bij Giurgewo zou een geheelen dag gevochten en de Russen teruggeslagen zijn. Ook in Dobrudsche leden zij meer dan eene nederlaag, ja, de Jobsboden voor den Czaar bragten reeds de tijding: „Bucharest is ingenomen!"

Bij het leger van Omer-Pacha zouden reeds 20,000 man geällieerden in 't gelid staan.

Men kan gerust eenige dagen wachten, om op de hoogte dier gebeurtenissen te komen, doch met ons voorshands wel gelooven, dat de oorlogs-kans der Russen in de jongste tijden niet gunstig was.

Inmiddels brengt de diplomatie Europa geheel in de war.

Men zegt, dat Oostenrijk alweder een ultimatum tot ontruiming der Vorstendommen aan den Czaar heeft gezonden.

Men zegt, dat Pruissen den Czaar, als de nood nog hooger mogt gaan, zal bijspringen.

Men zegt, dat Oostenrijk eerst bepaald zal weten, wat het doen wil, als Engeland en Frankrijk hun gevoelen zullen hebben geopenbaard ten aanzien van des Czaars antwoord op de bekende onbekende Nota van Keizer Frans Jozef.

Men zegt er echter ook bij, dat deze Vorst ook dan nog niet weet, *wanneer* hij doen wil, wat hij weet.

Men zegt, dat Rusland het protocol van 9 April aanneemt, als grondslag van nieuwe onderhandelingen, een protocol, dat niemand zich meer herinnert en wij ook niemand raden, om op te zoeken, wijl het geheele verhaal vrij zeker een sprookje is.

Men zegt . . . . maar genoeg, om te doen zien, dat er tot het doen van bespiegelingen en beschouwingen — tot het uiten van profetiën, die alle de waarschijnlijkheid voor zich hebben, van slecht uit te komen, voor politieke tinnegieters aanleiding en stof genoeg is.

De *Times* is zeer gebeten op Pruissen en op de politiek-militaire club, die er aan 't Hof des Konings de partij des Czaars kiest en daarvoor krachtdadig werkt. Genoemd blad zegt, dreigend genoeg, dat het Westen zich door Pruissen de wet niet zal laten voorschrijven, en dat het oogenblik wel nabij kan zijn, waarin men goed vond te eischen, dat Pruissen eene bepaalde houding in de Oostersche kwestie behoorde aan te nemen.

Op den 13 Julij werd te Weenen een groot feestmaal gehouden ter eere van den Russischen buitengewonen Gezant, Prins Gortschakoff. Behalve het personeel der Russische legatie, waren ook onder de genoodigden de Gezanten van Zweden, Denemarken, Nederland, Belgie en de Secretaris der Pruissische legatie. 't Was ook de dag, waarop de Keizerin van Rusland verjaarde.

Wat Prins Gortschakoff, als diplomatiek persoon, verrigt, is onbekend.

Uit Constantinopel verneemt men, dat de Porte Grieksche schepen in hare havens den toegang blijft ontzeggen, zoolang Koning Otto niet betaalt de kosten, aan Turkije door den Griekschen opstand veroorzaakt.

Uit Spanje is ook nog een weinig licht opgegaan over den jongsten opstand. O'Donnell heeft een constitutioneel manifest uitgegeven, luidende aldus:

„Spanjaarden!

„De geestdrift, die de bevolking overal voor het liberale leger aan den dag legt; de geestkracht der soldaten waaruit het bestaat en die zich te Vicalvaro zoo heldhaftig gedragen hebben; de vreugde, waarmeê overal de tijding van onzen opstand vernomen is, verzekeren ons, dat de vrijheid en de wetten, die wij gezworen hebben te verdedigen, zullen zegevieren.

„Binnen weinige dagen zullen de meeste gewesten het juk der tirans hebben afgeschud; het geheele leger zal zich onder onze vanen geschaard hebben; de Natie zal de weldaden genieten van een constitutioneel bestuur, waarvoor wij zooveel bloed vergoten, en zulke dure offers gebragt hebben.

„Het oogenblik is gekomen, om te verklaren, wat wij op den dag der overwinning zullen doen.

„Wij willen het behoud van den troon, maar zonder onteerende *camarilla*; wij willen eene stipte uitvoering der grondwet, met verbetering vooral van de wet op de verkiezingen en op de drukpers; wij willen vermindering van belastingen, steunende op eene strikte bezuiniging; wij willen dat in burgerlijke en militaire betrekkingen, de regten der ancienniteit en der verdiensten worden geëerbiedigd; wij willen de gemeenten ontrukken aan de centralisatie, die ze verteert, en haar de haren voorspoed noodige plaatselijke onafhankelijkheid geven; en eindelijk willen wij, als waarborg voor dit alles, op hechte grondslagen de *nationale militie* instellen.

„Dit zijn onze bedoelingen; wij komen er openlijk voor uit, zonder ze evenwel der Natie te willen opdringen.

„De junta's, die zich in de vrije provinciën zullen moeten vormen, de algemeene Cortes, die zich onverwijld zullen moeten vereenigen, en de Natie zelve, zal de definitieve grondslagen stellen voor de liberale reorganisatie, die wij verlangen.

„Met zulke gevoelens bezield, wijden wij onze degens aan den wil der Natie, en zweren wij, ze niet eerder in de schede te zullen steken, dan voor dat het doel bereikt is.

„De Generaal en chef van het constitutionele leger, LEOPOLDO O'DONNELL, Graaf van Lurana."

Men ziet hieruit, dat de Generaal liberaal is. Zijne verbroedering met Generaal Dulce, die weinig bewijzen gaf van gehechtheid aan Koningin Isabella, heeft hem echter schade gedaan in de oogen des Volks. Laatstgenoemde heeft ook wel geroepen: „*leve de Koningin!*" maar zulk geschreeuw, te midden van eene oproerige menigte, beteekent zeer weinig. Hunne vijanden verzekeren dan ook, dat die leus: „leve de Koningin!" opregt was, in zooverre men haar *dood* niet wenschte, maar dat men zich toch meester wilde maken van die levende Koningin en haar kind en van al de leden der Koninklijke familie — dan den troon vacant verklaren en het denkbeeld verwezenlijken wilde, om het geheele schier-eiland onder één schepter te brengen. De candidaat der insurgenten zou zijn de jonge Koning van Portugal, (thans te 's Gravenhage). Dat die Vorst als Prins uit het huis van Saksen-Coburg-Gotha, door Engeland niet ongaarne op den Spaanschen troon zou worden gezien, schijnt bij de hoofden van het oproer ontwijfelbaar. „Leve de Koningin!" riepen de insurgenten, terwijl zij er bijvoegden: „wij zijn gehecht aan den troon;" maar zij vergaten te zeggen, *welke* Koningin en *welken* troon. In de zooëven medegedeelde proclamatie toch wordt geen woord gerept van Koningin Isabella.

21 *Julij*.

Van de Zwarte zee verneemt men niets anders, dan dat de Westersche vloot de werken der Russen, aan de Sulina-mondingen van den Donau opgerigt, om het in- en uitloopen dezer groote rivier te verhinderen, hebben vernietigd; zij hebben eerst de daar opgerigte forten in brand geschoten en daarna de bezetting gevangen genomen, waarvan ook een deel was gesneuveld; deze mondingen zijn nu weder geheel vrij, doch worden door een gedeelte der geällieerde vloot bewaakt. Op den Donau bevindt zich nog eene Russische flotille, uit omstreeks 10 schepen bestaande, die, wanneer de Russen verder terugtrekken en ook de linker Donau-oever verlaten, in een hoopeloozen toestand geraakt, daar dan de beide oevers door vijanden zullen bezet zijn, en de Donau-mondingen door vijandelijke schepen zijn geblokkeerd. Het zal wel niet anders kunnen, dan dat de Russen deze flotille verbranden, of dezelve aan den vijand prijs geven.

Aan de geällieerde vloot is bevel gezonden, om onverwijld al de havens in de Zwarte zee en de zee van Azof te blokkeren.

Volgens de laatste tijdingen, zou men moeten gelooven, dat de Russen ook Dobrutscha ontruimen.

Het is zeker, dat Giurgewo weder door de Turken is vermeesterd; Omer-Pacha berigt echter zelf, dat de vermeestering daarvan hem op 1700 Turken is te staan gekomen; hoevele Russen daarbij zijn gesneuveld, wordt niet gemeld.

Het Turksche leger in Azie schijnt nog niet in zulk een benarden toestand te verkeeren als men meende; zelfs meldt men thans, dat Kerim-pacha eene overwinning op 12000 Russen behaalde, in het gebergte nabij Ardagham; hij overviel hen; maakte 400 gevangen en veroverde 6 stukken geschut.

De Oostzee-vloot bevindt zich weder bij Barosund.

Brieven uit het Noorden melden, dat de Zweedsche Regering als haar stellig voornemen te kennen heeft gegeven, om niet den weg in te slaan, waarop de Westersche Mogendheden zoo zeer aandringen, zoolang de eilanden van Aland of eenig ander hoofdpunt van Finland niet bezet zal zijn door een korps Engelsch-Fransche troepen, sterk genoeg, om niet genoodzaakt te zijn tegen den winter weder weg te gaan. Zweden geeft voorts te kennen, dat het geneigd zou zijn partij te kiezen tegen Rusland onder zekere voorwaarden, waartoe ook zou behooren het betalen van een maandelijkschen onderstand. Deze onderstand zou steunen op het onderscheid, dat er gelegen is tusschen het onderhoud van 60.000 man op voet van vrede of op voet van oorlog.

Zweden schijnt ook al het land niet te zijn, waar alleman zich tevreden gevoelt, althans dit moet men opmaken uit de omstandigheid, dat uit dit weinig bevolkte land zich dit jaar reeds 10.000 menschen op weg begaven naar N.-Amerika.

Engeland en Frankrijk zijn zeer gebeten op Pruissen, omdat zij het er voor houden, dat dit land Oostenrijk terughoudt, om aan den strijd tegen Rusland deel te nemen. Rusland en Pruissen trekken Oostenrijk Oostwaarts, Engeland en Frankrijk Westwaarts. Het schijnt Ruslands staatkunde voorshands gelukt te zijn, om Frans Jozef van zijne sterke overhelling naar het Westen iets terug te brengen. Het eerste gevolg hiervan is geweest, dat Oostenrijk het reeds uitgevaardigde bevel, dat zijn leger de Donau-Vorstendommen zou binnenrukken, weder heeft teruggenomen, en ten tweede, dat hetzelve weder genegen zou zijn, om te onderhandelen.

In Engeland en Frankrijk is men daarom zeer verbitterd op Pruissen, en men wordt er ook ongerust over Oostenrijk, te meer, omdat in een Oostenrijksch blad, dat voor half-officieel doorgaat, een betoog voorkomt, dat het antwoord van den Czaar op de Nota's van Pruissen en Oostenrijk wel stof zou opleveren, om de vredes-onderhandelingen weder aan te knoopen.

De tijdingen uit Spanje bevestigen het vermoeden, dat de depêches, die van de regering zelve voortsproten, weinig met de waarheid overeenkomstig waren. De *Moniteur Universel* zelf meldt heden, dat, wat die depêches als eene vlugt der insurgenten afschilderden, niets was, dan een wel berekende terugtogt, ten einde aan steden en regementen den tijd te laten, om voor de insurrectie partij te kiezen. Ook de *Constitutionnel*, die tot dusver het Spaansche ministerie verdedigde, verandert heden van houding en beschuldigt den graaf San Luis en zijne ambtgenooten, dat zij den ondergang van het Spaansche Koningrijk veroorzaakt hebben, door het te bedriegen.

De jongste, per telegraaf aangebragte berigten uit Spanje luiden allen gunstig voor den opstand. Pampeluna, Saragossa, Grenada, Burgas, Vittoria, Valladolid, Tarragona, Girone, Serida, en meer andere plaatsen zijn tot de insurrectie toegetreden. Geheel Catalonie heeft de banier van den opstand opgestoken en handelt in overeenstemming met O'Donnel.

Te St. Sebastiaan hebben zich de opstandelingen meester gemaakt van 25000 geweren, die zich in het tuighuis bevonden. Het Baskisch garnizoen en 1000 man uit de burgerij stonden marschvaardig, om zich bij O'Donnell te voegen. Het gemeentebestuur heeft zich er openlijk voor den opstand verklaard en de nationale garde onder de wapens geroepen. De brigadier Borcaistogni, gewezen adjudant van Espartero, is tot gouverneur benoemd van Guipuzcoa.

Uit Barcelona wordt van den 17den gemeld, dat er zich een republikeinsch committé gevormd heeft. De kapitein-generaal had bekend gemaakt, dat hij met O'Donnell eene overeenkomst zou treffen, wegens aan de Koningin te doene voorstellen. Eenige misdadigers, die in sommige fabrieken de werktuigen verbrijzelden, werden op staanden voet gefusileerd.

Te Callera, nabij Valencia, heeft een gevecht tusschen de Koninklijke troepen en de insurgenten plaats gehad; de uitslag is nog onbekend.

Het meest scheen de regering bevreesd te zijn vooor Sevilla; zij heeft besloten er de flotille, die te Cadix werd uitgerust, heen te zenden, ten einde de stad in bedwang te houden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

De zitting van 17 dezer was in de eerste plaats gewijd aan de aangekondigde interpellatie van den heer *Thorbecke*. De zes vragen, in de zitting van 14 dezer, kortelijk opgegeven zijn toen door hem nader ontwikkeld, met vrijlating aan den minister om zich, op het een of andere punt van antwoord te onthouden, daar waar de minister om redenen van staatsbelang, bepaald antwoord min raadzaam mogt achten. De Minister van Buitenlandsche Zaken zou gaarne gewenscht hebben, dat de spreker hem vooraf de vragen had medegedeeld, welke hij voornemens was te doen. In het algemeen moet hij opmerken, dat eenige dier vragen reeds ten onzen genoege beslist zijn, dat nopens andere de aandacht van het buitenland bijzonder is gevestigd, en dat omtrent enkele het vragen van inlichting welligt kwaad, maar zeker geen goed kan doen. Handel en scheepvaart zijn steeds van alles onderrigt wat zij kunnen, wat zij mogen doen. Groote verpligting heeft men in dat opzigt aan de Kamers van Koophandel en fabrieken, wier voorzigtige tusschenkomst hoogst nuttig in deze zaak heeft gewerkt. Z. Exc. weet niet of op het doen der vragen wel groote goedkeuring zal worden ondervonden, welke parlementaire vormen de spreker toch moge in acht genomen hebben, kunnen zoo ligt goede bedoelingen worden miskend of aan den dunk van voorzigtigheid altijd eenige aanstoot worden gegeven.

Hoe dit ook zij, zoowel als de spreker weten moet wat hij vraagt, is Z. Exc. verantwoordelijk voor de wijs waarop hij antwoordt. Zijn antwoord zal dan ook zeer kort zijn, en niets meer bevatten dan hij begrijpt, dat met het belang en de zekerheid van het Rijk, met het belang van handel en scheepvaart is overeen te brengen. Hij zal dan ook liever iets te weinig dan te veel zeggen; zich liever blootstellen aan miskenning, dan gevaar te loopen te verbreken wat in het belang van het vaderland moet worden behouden. Hij mag niet voorbijzien, dat woorden in het geheim van het kabinet gesproken, in het openbaar toch eene geheel andere uitwerking zouden kunnen hebben.

Z. Exc. plaatst twee algemeene punten op den voorgrond. Ten *eerste* dat volgens art. 89 der Grondwet, de Ministers verpligt zijn inlichtingen te geven die hun gevraagd worden. Doch dit geldt alleen over daadzaken, en geenszins kan eene uiteenzetting van stelsels, eene ontwikkeling van denkbeelden over abstracte stellingen, worden gevorderd. Hij zou dit in dit bijzonder geval ook strijdig oordeelen met het belang van het rijk. Hij is ook zoo laatdunkend niet, om als hoogleeraar in het volkenregt op te treden, noch zoo nederig om een examen, van wien ook te ondergaan. Hij stelt zich dus voor alleen te antwoorden op die vragen, die stellige daadzaken betreffen en door den spreker gedaan zijn.

Eene tweede algemeene aanmerking is deze (en hij is het met den spreker daaromtrent volkomen eens), dat als de minste twijfel bestaat over de eerlijkheid, waarmede de onzijdigheid wordt in acht genomen, openbaarheid allezins wenschelijk te achten is. Maar dan moet de vrager ook weten, of de regering eerlijk te werk gaat en wat hij daarvan denkt. Eerlijkheid en regtvaardigheid maken toch de kracht uit van den kleineren staat. Gelooft men aan die

eerlijkheid, dan moet er zelfs zijdelings geen blaam op de regering worden geworpen. Gelooft men aan die eerlijkheid niet, dan moet men er rond voor uitkomen. Z. Exc. acht dergelijke zijdelingsche aanval schadelijk. Zoodanige gedeeltelijke openbaarheid is gevaarlijk. Hij heft dien sluijer op en meent te moeten verklaren, dat er bij de regering geen strijd tusschen sympathie en politiek bestaat.

De eenige sympathie, die zij heeft, is de sympathie voor de belangen van het Vaderland, die men zorg dragen moet, dat niet worden gecompromitteerd. Onze sympathie en onze politiek lossen zich op in het belang van het dierbare Vaderland. En dat belang vordert de striktst mogelijke onzijdigheid. Er kan daarover geen twijfel bestaan. En zoo er bij eenig lid in deze vergadering te dien aanzien eenige twijfel mogt gevonden worden, dan is het wenschelijk, dat er geen aanval in de verte plaats vinde, maar daagt Z. E. dat lid uit eene stemming over de gedragslijn der regering te doen plaats hebben. Er kan over dat punt geen verschil bestaan, dan alleen wanneer men een voorwendsel zocht, om de regering de lijn van strikte onzijdigheid te doen verlaten. Z. Exc. komt thans tot de beantwoording van de gedane vragen.

1o De *Favorite* is reeds lang vertrokken; geene enkele visitatie van schepen onder Ned. vlag is geschied door Fransche kruisers. Geene bedreiging van straffen kwam te pas, om dat geene voorbeelden van transgressie der pligten van onzijdigheid door de onzen hebben plaats gehad. Wel zijn er 4 koopvaardij-vaartuigen opgebragt, maar als *beschuldigd*, niet als *overtuigd* van schennis der blokkade. Er bestaat dan ook hoop, dat zij zullen vrijkomen. — 2o. Wat den aankoop van een Russisch vaartuig hier te lande na de oorlogsverklaring, en het brengen van dat schip onder Ned. vlag, betrof, er zijn daaromtrent onderhandelingen gevoerd; en blijft tot dusver verschil over het regtspunt bestaan. De Fransche regering meent, dat de eigenaars moesten weten hoe te handelen. 3o. Omtrent de regten der neutralen, — de verklaringen van Engeland en Frankrijk daaromtrent zijn in de *Staats Courant* bekend gemaakt. 4o. De zaak van *de jonge Albert* is nog aanhangig en in onderhandeling; 5o. Deelneming hier te lande aan eene leening van eene oorlogvoerende mogendheid, heeft niet plaats gehad. De Russische regering heeft eene leening gesloten met een bankier te St. Petersburg, en die bankier heeft zijn eigendom te koop aangeboden te Berlijn, Amsterdam en elders. 6o. Wat de zesde vraag aangaat, de zaak is door de dagbladen bekend geworden. Hij ziet er dus geen bezwaar in, ter griffie over te leggen, zoowel de nota van Oostenrijk en Pruissen, als het dezerzijds gegeven antwoord. Men zal daardoor volledige kennis van deze zaak erlangen. Het antwoord komt daarop neder, dat de Koning-Groothertog er geen bezwaar in vindt, aan de wenschen van Oostenrijk en Pruissen te voldoen, wier gedrag wordt gebillijkt, maar daar geen sprake van eene definitive beslissing was, heeft men ook op de houding van het vervolg niet gemeend te moeten prejudicieren. — De heer *Thorbecke* heeft nogmaals het woord, ter beantwoording van den Minister. Spreker behandelt eerst eenige algemeene stellingen, door Z. Exc. ontwikkeld. De Minister is van oordeel, dat de te geven inlichtingen alleen moeten loopen over daadzaken, en niet over abstracte stellingen. Spr. moet hierop antwoorden, dat dit kan afhangen van de opvatting des Ministers. Deze heeft zich zeer gevoelig betoond over de bedoelingen, welke men welligt aan de Regering wilde toeschrijven, men zou welligt kunnen zeggen, dat deze gevoeligheid wel als eene wederlegging zou kunnen worden beschouwd van hetgeen hij zegt. Maar Spreker meent, dat hier geen sprake van bedoeling kan zijn, noch van de Regering noch van een lid der kamer, dan voor zoo verre die uit zijne gezegden blijkt. Alle verdere inquisitie naar bedoeling is minstens ongepast en overbodig. — Daarna waren aan de orde de beraadslagingen over het ontwerpreglement voor de regering in Nederlandsch Indie.

Den volgenden dag zijn de algemeene beraadslagingen over dit gewigtig onderwerp voortgezet en Woensdag ten einde gebragt, nadat in de zitting van dezen dag de Minister van Kolonien het ontwerp uitvoerig had verdedigd.

In de zitting van 20 dezer zijn de artt. 1—3 van het reglement op het beheer in N. Indie aangenomen. Art. 4 betreffende de instelling van Commissarissen generaal met de magt tot regeling van zaken, is na lange discussie en verdediging door den heer *Baud* en den minister van Kolonien *verworpen* met 27 tegen 25 stemmen. De heer *Thorbecke* had dit artikel bestreden.

Wij vernemen, zegt de *Utr. Ct.*, uit eene *zekere* bron, dat er te 's Hage sprake is van eene verplaatsing van het instructie-bataillon van Kampen naar elders.

— L.l. zaturdag morgen ten 8 ure ankerde ter reede van den Helder Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* kommandant *J. Spanjaard*, komende van Hellevoetsluis. Na den schout-bij-nacht aan boord te hebben genomen, stoomde gezegd stoomschip naar het eiland Wieringen, hetwelk door Z. K. H. den Prins van Oranje werd bezigtigd. Des middags is bedoeld stoomschip weder te reede van den Helder gekomen, en gisteren naar zee vertrokken, om de eilanden Terschelling en Vlieland aan te doen, die insgelijks met en bezoek van Z. K. H. vereerd worden, waarna gezegd stoomschip naar Vlissingen vertrekt. Men verwacht meergemeld stoomschip nog deze week aan den Helder terug.

— Z. M. heeft den Koning van Portugal en HD. broeder benoemd tot grootkruis van de orde van den Ned. Leeuw.

— De *Haarl. Ct.*, terugkomende op de interpellatie van den heer *Thorbecke*, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 17 dezer, voegt er deze opmerking bij:

„Uit de wijze, op welke de minister van buitenl. zaken den heer *Thorbecke* heeft beantwoord, is gebleken, dat het gerucht, als of Z. Exc. na den uitslag der verkiezingen, zich geneigd had betoond tot eene toenadering tot de partij, aan welker hoofd de genoemde spreker wordt gerekend te staan, en in dat opzigt te verschillen van de verdere bewindslieden, niet gegrond is geweest."

— Wij vernemen, dat het plaatselijk bestuur van Zwolle aan de afdeeling van de *Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank* aldaar, bij het houden der algemeene vergadering, *f* 100 heeft toegekend. Vergissen wij ons niet, dan is dit het eerste openbaar blijk van belangstelling, door een gemeente-bestuur ten opzigte van die vereeniging aan den dag gelegd. (*Gemeentestem*)

— De *Bredasche Courant* behelst de volgende teregtwijzing: „In onderscheiden couranten heeft een berigt uit Breda gestaan, dat men bij gelegenheid van ontgraving aan de noordwestzijde der groote kerk, op den grond waar oude huisjes hebben gestaan en nieuwe gebouwd worden, eene massa doodsbeenderen gevonden hebbende, deze in een grafkelder in de kerk had overgebragt, bij welke gelegenheid ontdekt was eene kist met koperen plaat, waarop de naam van den turfschipper *Adriaan Jansz. van Bergen* stond, in wiens schip de soldaten verborgen waren, welke in 1590 het kasteel van Breda overrompelden. De waarheid is, dat gemelde doodsbeenderen werkelijk in een grafkelder zijn overgebragt, waarin eene lijkkist stond, doch zonder plaat of eenig opschrift, terwijl alleen in de zerk, die dezen grafkelder sluit, en die in het koor der kerk ligt, de volgende woorden zijn gebeiteld: Hier ligt begraven *Johan Adriaensen van Bergen*, in zijn leven schepen van dezer stadt Breda, stierf den IX Februarij anno 1653. — *Johan Adriaansz. van Bergen* was in de jaren 1645 en 1649 schepen van Breda, en welligt een zoon van *Adriaan Adriaansz. van Bergen*, zoo als blijkens de Resolusie van Holland van 16 Maart 1590 de onverschrokken turfschipper heette. Niets wettigt echter het vermoeden als zou zich in diens grafkelder het lijk des moedigen schippers bevinden, waarvan geenerlei aanwijzing bestaat."

— Volgens een berigt van Zr. Ms. zaakgelastigde te Lissabon, van 27 Junij j.l., was de ziekte van den wijnstok in Portugal gedurende de laatste 14 dagen, aanmerkelijk toegenomen, zoodat men beducht is voor het verlies van een aanzienlijk gedeelte der druiven. Hierbij komt de ziekte der oranjeboomen, waarvan de wortel verrot, zoodat de boom moet worden uitgeroeid. Ook de citroenboomen lijden, ofschoon minder.

— Te Tiel is een valsch guldenstuk in betaling gegeven. Het is vooral kenbaar door het fautief randschrift.

— Omtrent de veel gerucht gemaakt hebbende zaak, betrekkelijk den pastoor en den onderwijzer te Velddriel, kan men thans mededeelen, dat, door de bemoeijing van den Bisschop, die op den 6 Julij l.l. zich derwaarts begeven had, de historie, ten genoege van gen. onderwijzer, ten einde is gebragt. Er zal eene andere woning en tuin en een geheel nieuw schoollocaal, benevens schadeloosstelling, den onderwijzer verstrekt worden, terwijl men bovendien berigten kan, dat bereids een leerling uit de gemeente, op den 10 Julij l.l., weder bij hem ter school is gekomen. *Wekker.*

— De *Arnh. Ct.* berigt dat in eene der laatste zittingen van de synode het besluit genomen is, dat de synodale kommissie, aan wie de uitspraak is of kan worden opgedragen ten aanzien van het protest tegen het beroep der predikanten *Meyboom* en *Zaalberg* respektivelijk te Amsterdam en 's Gravenhage, geene buitengewone vergadering voor die zaak zal houden; maar haar behandelen zal in hare gewone vergadering, die, meenen wij, in October plaats heeft. Amsterdam en 's Gravenhage, zegt dit blad, zullen dus waarschijnlijk, in het gunstigste geval, hunne beroepen predikanten nog dit jaar hunne intrede hooren doen.

's Gravenhage, 19 Julij. Z. M. de koning van Portugal en de hertog van Oporto. HD. gevolg, alsook 's konings officieren, die Z. M. vergezellen, zijn gisteren avond, komende van het Loo, doch nu laatstelijk van Amsterdam, met den spoortrein in de residentie teruggekomen en aan het hôtel *Bellevue* afgestapt. Z. M. werd aldaar door den hofmaarschalk van Z. K. H. prins *Hendrik* opgewacht. Eene menigte ingezetenen bevond zich ook daar. Z. M. de koning van Portugal zal heden morgen ten 10½ ure in het hôtel *Bellevue* audientie verleenen aan het korps diplomatiek. Z. M. en de hertog van Oporto, benevens HD. gevolg en 's konings officieren, zijn heden morgen te 12 ure naar Leiden vertrokken, om aldaar het merkwaardige te bezigtigen, van waar HD. weder in de residentie zullen terugkeeren. Heden middag zal er bij Z. K. H. prins *Hendrik* ter eere van Z. M. en Z. K. H. groot diner plaats hebben, dat ook door HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* zal worden bijgewoond.

20 Julij Z. M. de Koning van Portugal, vergezeld van HD. broeder en gevolg, zullen aan het dejeuner, dat heden ter hunner eere door Z. K. H. prins *Frederik* op HD. buitengoed het huis *de Pauuw* gegeven zal worden, deelnemen. Tegen den avond zal HD. met gevolg zich naar Rotterdam begeven, en van daar met het koninklijk stoomjagt de reis naar Dusseldorp en verder Duitschland voortzetten.

Zuidland, 19 Julij. Zoo als in dit blad gemeld is, liepen er geruchten van een roofdier, dat zich in deze streken zou vertoond hebben. Een onderzoek, op last van den Commissaris des Konings ingesteld, geeft grond om te vermoeden, dat er niets van aan is.

Meerkerk, 19 Julij. Gisteren is een kind van omtrent 2½ jaar in een ketel kokende wei gevallen en heeft zich daardoor zoodanig gebrand, dat het kort daarop is overleden.

Groningen, 20 Junij. De 28 Augustus zal dit jaar hier weder plegtig gevierd worden. Niet alleen zal er dan eene luisterrijke harddraverij plaats hebben, maar ook andere volks-vermakelijkheden en festiviteiten zullen dien vreugdevollen dag opluisteren. *Gron. Ct.*

— In het midden van den afgeloopen nacht is de stoomoliemolen van den heer *M. H. v. d. Veen* buiten het Kleine poortje, nabij deze stad binnen ruim een uur tijds met zijne daartoe behoorende vertrekken, gereedschappen enz. tot den grond toe vernietigd. Deze brand, zoo hevig als in jaren hier niet geweest is, wordt verondersteld in een der achterste localen van den molen te zijn ontstaan; hij sloeg dadelijk over naar de behuizing en eene groote massa turf, pl. m. 9000 tonnen, welke achter de behuizing stond, waardoor de brand op nieuw begon te woeden. De behuizing is voor het grootste gedeelte afgebrand alsook meestal de kostbare meubelen, daarin aanwezig. De behuizing, de molen, het zaadpakhuis en verdere vaste goederen benevens onderscheidene losse goederen zijn verzekerd; de olie bovendien voor *f* 5000-„. *Id.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Men spreekt veel van een zeer zonderlijk proces, dat eerstdaags in behandeling zal komen en veel opzien zal baren. Het betreft de erfenis van zekeren *Michel*, die een zeer groot vermogen heeft nagelaten aan een niet erkend kind. de erfgenamen in de zijdlinie komen tegen dit testament op, bewerende, dat dit kind uit een dubbel overspel is gesproten, en dus onbevoegd is, om erfgenaam te zijn. Het bewijs voor dit beweren moet uit de kerkelijke registers kunnen blijken; maar nu heeft men bevonden, dat deze registers of ten minste de bedoelde aanwijziging is verdwenen.

— Omtrent de kunstmatige vischteelt wordt uit Nantes melding gemaakt, dat de heer *Guillou* te Concardeau (Finistère), voornamelijk zeekreeften (*homards et langoustes*) kunstmatig voortbrengen wil. De algemeene raad van Finistère had dien heer als aanmoediging 300 fr. toegestaan. Tot dusverre echter heeft de heer *Guillou* slechts kreeften ter grootte van eene garnaal verkregen. Het schijnt dat zij, deze grootte overschrijdende, in volle zee moeten leven of ten minste in eene vrij uitgestrekte ruimte van zout water. Er bestaat alle vooruitzigt, dat het doel zal bereikt worden, wanneer de jonge kreeften in eenen ruimen vijver, waar zeegras groeit, verdeeld worden. Ten dien einde heeft de heer *Guillou* aan den ingang der haven van Concardeau eene groote inrigting gemaakt, welke in vele afdeelingen gescheiden is. Hij stelt zich voor zijne bemoeijingen tot verscheidene zeevischsoorten uit te strekken.

— In de gieterijen van Creuzot heerscht de grootste bedrijvigheid. Thans wordt er eene locomotief per week vervaardigd, doch zal men er weldra eene locomotief per dag kunnen leveren.

— Bij Keizerlijk decreet is benoemd de Generaal Baraguay d'Hilliers tot kommandant van het expeditie-corps voor de Oostzee.

— Eene telegrafische depêche uit Weenen heeft te Parijs een zeer onaangenamen indruk te weeg gebragt. Volgens deze namelijk, blijkt uit een artikel der *Oesterreichische Correspondenz*, dat Oostenrijk aan de Westersche mogendheden de Russische voorstellen zal mededeelen en niet ongenegen is, om deze, in weerwil van hunne ongenoegzaamheid, als grondslag van nieuwe onderhandelingen te beschouwen. Men brengt dit in verband met eene uitdrukking, die de koning van Pruissen dezer dagen zou gedaan hebben en daarop neêrkomende, dat men eerst de Pruissische monarchie uit de rij der Europesche staten moest strijken, voor men het waagt aan eene verbrokkeling der Russische monarchie te denken. Artikelen in Fransche en Engelsche dagbladen zouden tot die verklaring aanleiding gegeven hebben. Uit dezelfde bron, waaraan bovenstaand berigt is ontleend, verneemt men ook, dat de stemming te Weenen eenigermate veranderd is. Men wil daar namelijk, op den grondslag van het tractaat van 20 April, op nieuw eene uitnoodiging tot Rusland rigten, om de Vorstendommen te ontruimen en de Russische voorstellen reeds nu aan de conferentie onderwerpen. Daaruit wordt opgemaakt dat eene meerdere toenadering tusschen de beide Duitsche mogendheden plaats heeft en daarmede natuurlijk eene meerdere verwijdering van de Westersche mogendheden.

De inscheping van de expeditietroepen voor de Oostzee, duurt te Calais voort. Men verzekert bij herhaling, dat dit korps op 30, 40 à 50.000 man gebragt zal worden; volgens de Parijsche *Siècle*, zullen zich daaronder 6000 Engelschen bevinden.

— Men heeft zeker den schoonen trek van ware menschenliefde eener weldadige zuster te Parijs, gedurende de noodlottige dagen van Junij 1848, niet vergeten. Nadat namelijk deze weldadige zuster, *Martha* geheeten, onder het vuur der barricades, de gewonden van beide partijen had weggehaald en hen met moederlijke zorg verpleegd, kwam plotseling op het plein van het klooster een officier aanrennen, die door verscheidene opstandelingen vervolgd werd. Onmiddelijk wierp zich zuster *Martha* tusschen hem en laatstgemelden, die hem met den dood bedreigden. Toen deze mannen, die woedend waren, dit zagen, keerden zij den loop van hun geweer tegen haar. „Vrienden," zeide hun *Martha*, „het is nu reeds twee en veertig jaren, dat ik u verpleeg, wanneer gij ziek zijt. Indien gij gelooft dat dit genoeg is, dan ben ik te vreden. Overal waar ik zal zijn, zal ik voor u bidden." Nadat zij deze woorden uitgesproken had, haalden de opstandelingen de geweren omhoog, reikten de hand aan den officier die gered was, en de naam van zuster *Martha* klonk juichend van aller lippen.

Deze zuster *Martha*, welke zich thans in het klooster Sacré-Coeur bevindt, geleidde 16 dezer eene koe op een veld voor het klooster, toen dit dier, verschrikt door eenige roode stoffen, die een verwer daar te droogen had gehangen, zich woedend naar zijne geleidster keerde en haar de horens in de linker zijde stiet. De geestelijke zuster viel hierop dadelijk in zwijm, en werd naar het klooster gebragt in een staat, die den geneesheeren weinig hoop op haar behoud overlaat.

ENGELAND.

Zaturdag ochtend heeft in eene stoomfabriek bij Rochdale een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Bij afwezigheid van den machinist wilde een onkundig werkman de machine in beweging brengen. Het gevolg hiervan was, dat de ketel barstte en de geheele fabriek, waarin tusschen de 60 en 70 personen aanwezig waren, werd vernield, waardoor 11 personen op de plaats gedood en 15 in mindere of meerdere mate gekwetst werden.

— Nabij Taversham is Zaturdag ochtend een luchtballon zonder geleider nedergekomen; men vermoedt, dat een reiziger of reizigers een ongeluk is wedervaren; in het schuitje vond men een kleedingstuk en eenige kleine voorwerpen doch geene dregge.

— Men verneemt uit Philadelphia d.d. 6 dezer, dat aldaar een verschrikkelijke brand was uitgebarsten. De schouwburg, het Chineesch museum en andere gebouwen zijn hierdoor eene prooi der vlammen geworden. De daardoor veroorzaakte schade wordt op meer dan 1 millioen dollars geschat.

— Een poelier te Clerkenwell ontving deze week eene bezending van niet minder dan 17000 levende kwartels.

— Voor Oporto-wijn van 1820 werd onlangs op eene publieke verkooping 13 pd. st. voor het dozijn flesschen betaald of *f* 13 per flesch.

— Het Passief der faillieten in Engeland sedert 1 Jan. jl., beloopt ruim 2, 200,000 pd. st. (*ruim f* 26.000,000) Hollandsch. Het actief is zeer onzeker.

DUITSCHLAND.

In weerwil van de voorloopige schikking, die, naar men verneemt, tusschen de Badensche regering en den Pauselijken stoel dezer dagen is tot stand gekomen, is nu van den bisschop van Mainz eene soort van herderlijken brief verschenen, waarin deze prelaat de regering openlijk beschuldigt, dat zij hare Katholieke onderdanen door gewetensdwang tot afval van hun geloof en tot omhelzen der hervormde leer wil brengen.

— De nieuwe Pruissische gezant te Petersburg zou 19 dezer naar zijn post vertrekken, een bewijs, dat Pruissen nog aan geene ernstige verwikkelingen met Rusland denkt.

DRENTHE.

Assen, 22 Julij. Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats te Amsterdam, is door Diakenen der Nederduitsch Hervormde gemeente aldaar, het volgende drietal opgemaakt: *H. U. Masman Jr.* te Meppel, *M. van Staveren* te Leeuwarden en *J. P. de Keijser* te Arnhem.

* Men verneemt, dat nu eerlang Nieuwbuinen c. a. tot eene eigene Kerkelijke gemeente, met eenen eigenen geordenden leeraar verheven staat te worden; aangezien door 't Klassikaal bestuur van Coevorden de grensscheiding der nieuwe Gemeente bepaald is. Tot haar zullen behooren: Buinermond, Buinerveen en Drouwendermond; terwijl Drouwenderveen, op haar aanhoudend verzoek, bij de Gemeente van Borger zal blijven.

— De collecten, dezer dagen in alle gemeenten dezer Provincie gehouden ten behoeve van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in Nederland, hebben gezamentlijk opgebragt eene som van *f* 459-49, te weten: Anloo *f* 15-02⁵, Assen *f* 36-78, Beilen *f* 13-05, Borger *f* 15-74⁵, Coevorden *f* 11-60, Dalen *f* 18-00, Diever *f* 6-25, Dwingeloo *f* 12,91, Eelde *f* 3-56⁵, Emmen *f* 15-56, Gasselte *f* 8-65, Gieten *f* 10-28, Havelte *f* 15-61, Hoogeveen *f* 40-31, Meppel *f* 49-44, Norg *f* 21-39⁵, Nijeveen *f* 7-62, Odoorn *f* 8-03, Oosterhesselen *f* 7-29, Peize *f* 4-94⁵, Roden *f* 13-43⁵, Rolde *f* 11-26⁵, Ruinen *f* 12-13, Ruinerwold *f* 13-„, Sleen *f* 7-50, Smilde *f* 15-50⁵, Vledder *f* 8-„, Vries *f* 11-48, Westerbork *f* 7-92⁵, de Wijk *f* 12-73, Zuidlaren *f* 8-„, Zuidwolde *f* 9-35 en Zweeloo *f* 7-21⁵. De opbrengst dezer collecte in 1853 was *f* 479-88⁵.

— Te Beilen zijn de werkzaamheden aan het bouwen van een arm-werkhuis begonnen.

— Door het departement Assen der Nederl. maatschappij ter bevordering van nijverheid, is in plaats van den heer Mr. *Alstorphius Grevelink* tot lid der sub-commissie voor de Parijsche tentoonstelling benoemd de heer *J. Theunnissen* te Meppel. — Tot secretaris van het departement is in die vergadering benoemd de heer Mr. *H. J. Smidt* alhier.

— J.l. woensdag is door den heer Commissaris des Konings dit gewest een diner aan de leden der Staten-vergadering aangeboden.

— Men verneemt, dat het garnizoen alhier in de volgende maand met de verlofgangers, die tot de compagnien van hetzelve behooren zal worden vermeerderd en daardoor tot 124 man zal gebragt worden, terwijl het personeel der officieren dan nog met een zal worden vermeerderd.

— Ten gevolge van hetgeen in de vergadering met gesloten deuren, j.l. donderdag door de Provinciale Staten gehouden, besloten is, zullen naar wij vernemen, drie leden der Staten, n.l. de heeren Mr. J. Tonckens, Mr. *H. H. A. Sluis* en Mr. *A. Slingenberg* zich naar 's Hage begeven, om den Minister van Binn. Zaken te spreken over de zaken der Drentsche Kanaal-Maatschappij.

— Den 15 dezer werd door den kapitein *van Ellinckhuysen*,

kommandant van de kompagnie veteranen in de kolonien van weldadigheid, aan een oud gediende, met militaire pligtigheid, uitgereikt, eene, door Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, aan dien soldaat ten geschenke gezondene ridder-orde van het legioen van eer, welke ridder-orde bedoelde militair in Fransche dienst had ontvangen, doch later bij het uitoefenen zijner functie had verloren. Dit geschenk werd vergezeld van de zilveren medaille voor 24jarige trouwe dienst.

— Te Zwolle is door den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeente een twaalftal geformeerd ter vervulling der vacature van predikant, ontstaan door het vertrek van Ds. *Hugenholtz*; op dit twaalftal komen o. a. voor de heeren *Bruna* te Hasselt, *Verf* te Mastenbroek en *Heerspink* te Gieten.

— Bij Z. M. besluit van den 3 Julij 1854 is bepaald, dat *al* de miliciens der ligting 1851 bij het wapen der infanterie ingedeeld, benevens de zoodanigen der ligting 1852 van dat wapen, die niet langer dan *vier maanden* in werkelijke dienst zijn geweest, van onbepaald verlof onder de wapenen moeten opkomen en wel zoodanig, dat zij allen op den 18 Augustus aanstaande bij de verschillende bataillons moeten aankomen, dat zij op den 18 September daaraanvolgende weder naar hunne haardsteden zullen terugkeeren, met uitzondering dergenen, die deel mogten nemen aan een oefeningskamp, welke eerst na de terugkomst in de garnizoensplaats in het genot van verlof worden gesteld.

— *Namens Curatoren van 't Gymnasium alhier is verzocht de plaatsing van 't volgende:*

Den 20sten en 21sten dezer had alhier 't openbaar Examen plaats aan ons Gymnasium. Den eersten dag werden van de eerste Afdeeling onderzocht de 1e tot en met de 4e klasse; van de tweede de 1e kl.; de tweede en derde voor Wiskunde en Geschiedenis. Den tweeden dag werd begonnen met de Natuurkunde en werden de 2e en 3e kl. der tweede Afd. geëxamineerd, die vervolgens blijken hunner vorderingen gaven in de Nieuwe Talen, Aardrijkskunde en Geschiedenis. Daarop werd de 5e of hoogste kl. der 1e afd. geëxamineerd in de Wiskunde en in Taal en Geschiedenis.

Het geheel leverde bewijzen van goed en grondig onderwijs; bijzonder trok de aandacht de zorg, die bleek besteed te zijn aan naauwkeurig grammaticaal onderrigt en de in duidelijkheid en strengheid van gevolgtrekking uitmuntende leerwijze voor het onderrigt in de Wiskunde, waarvan de goede gevolgen niet waren te miskennen.

Des avonds had de plegtigheid der Promotie en prijsuitdeeling plaats in de kerk der Hervormden. Twee verdienstelijke jongelingen hielden eene oratie: uit de 1e Afdeeling *IJnso Oosterlo* van Dokkum, in 't Latijn *over den 4den kruistogt*; uit de 2e afd. *Bernard Hulst* van Zuidhorn, in het Duitsch over *Shakspeares Hamlet*. Nadat de Rector een stukje in de moedertaal had voorgedragen, ten bewijze, dat het onderwijs in de oude talen de leerlingen opleidt tot Vaderlandsliefde, ontvingen de volgende jongelieden eenen prijs; in de 1e Afd., 3e kl. oude talen: *IJ. Oosterlo*; nieuwe talen, *H. J. Nassau Noordewier*; 4e kl. oude t., *H. Dons*, van Pieterburen; nieuwe talen, *A. Stheeman*, van Scheemda; (3e kl. vacant); 2e kl. oude t.: *J. v. Loenen*, van Beilen; 1e kl. oude t.: *J. Karsten*, van Assen; nieuwe t.: *dezelfde*. In de 2e Afdeeling, 3e kl. *B. Hulst*; 2e kl. *J. Fabius*, van Assen; 1e kl. 2e orde, *F. Obbes*, van Assen; 1e orde *R. W. Oldenbanning*, van Dalen.

Twee leerlingen, in ieder afd. één, ontvingen een prijs extra ordinem: voor de 1e afd. *IJ. Fockema* van Dokkum en voor de 2e afd. *B. Sikkens* van Assen.

Gepromoveerd werden: voor de 2e afd. 1e kl. van de 1e orde tot de 2e orde: *R. W. Oldenbanning* en *B. Sikkes*, tot de 1e kl. *F. Obbes*, terwijl *M. v. Heiningen Bosch* van Groningen, in de 1e afd. overgeschreven werd. Van de 2e tot de 3e kl. *J. Fabius*. — Voor de 1e afd.: van de 1e tot de 2 kl. *J. Karsten*, *IJ. Fokkema*, *J. Magnin* van Assen en *S. Gratama* id. *G. J. Ekkart* werd overgeplaatst in de 2e kl. der 2e afd. Van de 2e tot de 3e kl. *J. v. Loenen* en *I. Sluis* van Assen. Van de 4e tot de 5e kl. *H. Dons*, *A. Stheeman*, *H. W. de Blocq van Scheltinga* van Oranjewoud, *R. T. Uniken* van Stads-Kanaal en *D. de Blocq van Scheltinga* van Oranjewoud.

Eindelijk werden met een testimonium van 't Gymnasium ontslagen zeven leerlingen der 2e kl. 1e afd, namelijk: *IJ. Oosterlo*, *J. A. Carsten Willinge* van Emmen, *H. J. Nassau Noordewier* die nog voor een jaar overging tot de 2e afd., *M. Goeman* van Beerta, *C. Hofstede* en *A. P. Rijk van Kinschot* van Assen en *S. G. van Welderen Rengers* van IJsbrechtum, welke jongelingen kort maar hartelijk door den Rector werden toegesproken.

Met leedwezen wordt nog vermeld het vertrek van den verdienstelijken onderwijzer *Kollewijn*, als instituteur te Amersfoort benoemd. Hem werd ook door den Rector een hartelijk vaarwel toegesproken.

* **Sleen, 19 Julij.** Als voorbeelden van buitengewone groei bij vele te veld staande vruchten alhier, verdient vermeld te worden, dat men op het land van *J. P. Padding* te Erm, roggehalmen van goede airen voorzien, heeft aangetroffen, die de lengte hebben van 2 el 3 palm en 8 duim Ned., havervruchten van dezelfde lengte; — op het land van den heer *S. G. E. Dinckgreve* Med. Doct. alhier, is gegroeid een meiknol van 11 oncen Ned.; — op het land van *Hendrik Raben* te Noordsleen staat een vlas-spier van 12 palm.

* **Hoogeveen, 19 Julij.** Men is in het zekere geïnformeerd, dat de jongste leeraar bij de Christelijke Afgescheidene gemeente alhier, Ds. *J. Bavinck*, voor de hem opgedragene betrekking bij de te Kampen op te rigten academie heeft bedankt.

* Bij de heden plaats gehad hebbende opening der stembriefjes ter benoeming van een lid voor den gemeente-raad alhier, ter vervanging van den heer Mr. *L. Carsten*, is bevonden, dat er van de 93 geldig uitgebragte stemmen hebben verkregen de heeren *H. C. Scheltens* 28, *B. Spanjaard* 26, *J. W. Boer* 15, *Jan Fernhout* 9, *H. Radys* 3, *J. van der Veen Az.* 2, *A. van Zegeren* 2 en voorts verschillende personen ieder 1 stem. Zoodat, daar niemand van deze de volstrekte meerderheid heeft bekomen, er eene herstemming tusschen de twee eerstgenoemden *H. C. Scheltens* en *B. Spanjaard* zal moeten plaats hebben.

* **Exloërveen, 18 Julij.** De boekweit, welke in de veenen hier verbouwd wordt, lokt eene menigte bijenhouders naar deze streken. Bij den eersten aanvoer was 't gewin door 't gure en schrale weer, niet heel gunstig, maar thans met de warmere lucht winnen zij verbazend sterk, en wel zoo sterk, dat de honig bij de geringste beweging uit de vlugtgaten stroomt. — Ook lokt de boekweit eene menigte duiven naar deze veenen, men ziet soms honderden dezer dieren in een' vlugt bijeen. Gelukkig kunnen zij geen schade meer aan de boekweit toebrengen; doordien dit jaar de veenen bij tijds gebrand en bezaaid zijn. In de veenen geen voedsel kunnende vinden, komen zij tot aan de woningen in groot getal boven de rogge vliegen, om zich daaraan te vergasten. Mogt er vrijelijk jagt op mogen gemaakt worden, menig liefhebber zou zich zeker opdoen, om de ongenoode gasten door een geweerschot te vellen, en de nog overgeblevenen, weer naar de provincie Groningen, van waar men gist, dat zij komen, terug te doen keeren. De duiven moest men, even als de honden ten tijde van 'tjonge wild, kunnen doen opsluiten.

* **Assen, 18 Julij.** Toen op den 15 Mei onze geächte onderwijzer *G. H. Molewijk* ons verliet, om na een jaar op reserve geweest te zijn in werkelijke dienst te treden, hoopten wij met hem elkander na eenige weken weder te zien. Door 's Konings besluit van de vorige maand, volgens hetwelk alle miliciens van 1853 één jaar in dienst moeten blijven, zal dit verlangen niet bevredigd worden. Tijdens zijne afwezigheid is aangesteld *A. Tuitman*, laatst bijschoolhouder te Spier, gem. Beilen.

* **Erm, 17 Julij.** Heden morgen, omtreeks half negen had ten huize van den landbouwer *R. Renting* alhier, een treurig ongeluk plaats. De knecht van den timmerman *H. A.* te Zuidsleen, bezig zijnde met het leggen van een nieuwen zolder, over de keuken van even genoemden landbouwer, wil op een ladder klimmen, om van boven eenig gereedschap te halen. Naauwelijks echter is hij eenige sporten omhoog gestegen, of de ladder glijdt onder uit. Geene gelegenheid hebbende zich ergens aan vast te grijpen, raakt hij met het regterbeen onder 't vallen, tusschen de sporten des ladders, ten gevolge waarvan het gebroken is. Met deernis werd deze treurmare door ieder vernomen, daar hij als een bedaard en oppassend jongeling bekend staat.

* **Staphorst, 19 Julij.** Gepasseerde week zijn in onze gemeente wel drie diefstallen gepleegd, bij lichten dag. Vrouw *Veijer* te Rouveen, die even een kruiwagen gras was halende, vermiste bij hare tehuiskomst min of meer *f* 25 aan contanten, één roggen en een stuk brood; eene andere zijnde weduwe vermiste een stuk spek, en de derde de bekende drie paren zilveren gespen. Het schijnt wel, dat dit alles op denzelfden dag heeft plaats gehad.

Indien eene huisvrouw hare woning verlaat,
Dan weet men niet, hoe dat het gaat.

* **Anlo, 19 Julij.** Tot ons leedwezen, moeten wij berigten, dat zich hier, even als op vele plaatsen in de omstreken weder de aardappelziekte vertoont; het loof begint te verflensen en 't heerlijke gezigt, dat de aardappelen nu opleveren, zal, wanneer de ziekte zich zoo ontwikkelt als sedert eenige dagen het geval is, spoedig verwisseld worden in een donker zwart aanzien.

Niet alleen de paarden — duiven — en waalsche boonen, kwijnen hier aan een zwart insect, maar de vruchtboomen en wel bijzonder de kerse-boomen lijden daardoor ook zeer, daar blad en vrucht beide worden vernietigd.

* **Roden, 19 Julij.** Wij verheugen ons, gedurig uit de nieuwsbladen te mogen vernemen de hooge prijzen, die er thans voor Drentsche runderen worden bedongen; daarom achten wij het der moeite waardig, van hier te vermelden, dat de landbouwer *G. Kruims*, aan een vee-opkooper eene vaars (veerse) heeft verkocht voor *f* 150.00., zegge honderd en vijftig gulden. . . . . Nooit gehoord.

* **Buinerveen, 19 Julij.** Als een bewijs van bijzondere groeikracht dient vermeld te worden, dat er op het bouwland van *J. Lanting* alhier, zeer groote en forsche koornstammen staan; op één dezer stammen bevinden zich 69 halmen met airen, waarvan enkelen geteld zijnde, bevonden werden, uit vijf rijen, en iedere rij uit 19 korrels te bestaan, zoodat iedere air 95 korrels bevatte. Gemelde stam staat in rogge, welke voor de besten wordt afgevoerd, maar zal (op verzoek van berigtgever dezes), blijven staan, opdat een ieder dezelve kan bezigtigen.

* **Roswinkel, 20 Julij.** Heden morgen omstreeks zes uur ontstond er brand in de woning, toebehoorende aan *Heiman Schaap* en bewoond door *Izaäk Kropveld*. In weinige oogenblikken stond het huis in lichte laaije vlam. Meest alle huismeubelen, winkelwaren, en manufactuur-goederen, alsmede eene koe werden eene prooi der vlammen. De oorzaak van den brand is niet bekend. De woning was tegen brandschade verwaarborgd.

* **Rolde, 21 Julij.** Konde er voor eenige weken melding gemaakt worden, dat de vrouw van den timmerman *G. Eiten* alhier genezen was van hare blindheid, door eene operatie aan de oogen, door professor *Jansen* te Groningen bewerkstelligd, thans is hier, na een verblijf van slechts 40 dagen in het Nosocomium Academium, genezen van de kanker in de regter borst, terug gekomen de vrouw van den timmerman *Ane Douwes*; deze operatie is insgelijks door prof, *Jansen* verrigt. Veel, zeer veel hebben deze twee vrouwen met hunne gezinnen naast God aan de bekwaamheden van genoemden professor te danken.

* **Eelde, 21 Julij.** Ter gelegenheid van de op gisteren gehoudene jaarmarkt had op de daarvoor gereed gemaakte baan, de geannonceerde harddraverij van wege den kastelein *H. Hilbrants* plaats; tien paarden namen hieraan deel onder bijwoning van eene overgroote menigte volks en onder genot van het schoonste weder. De prijs, bestaande in een compleet rijk met berlijner zilver gemonteerd chaisgereide, werd behaald door het paard, toebehoorende aan den heer *H. Menninga* te Groningen, bereden door den pikeur *Torringa*, en de premie, een keurig pikeurshoofdstel, door dat van den heer *Baving* te Zuidvelde bereden door den eigenaar. — Prijs en premie werden met eene toepasselijke aanspraak aan de overwinnaars uitgereikt. — Op de jaarmarkt alhier waren aangevoerd 208 koeijen; het aangevoerde was zeer gewild, en is over het geheel voor buitengewone hooge prijzen verkocht, zoo dat er als het ware niets is overgebleven.

* **Meppel, 24 Julij.** Ten bewijze, dat onze landbouwers hier in den omtrek om dezen tijd des jaars zware en vette varkens kunnen afleveren, kan dienen, dat *Slomp* van Havelte aan den spekslager *B. Bos*. ter dezer stede twee zwijnen heeft verkocht, de beide voor *f* 200. — Een dezer is gisteren geslagt en heeft 5 Amsterdamsche duim spek. Het woog 397 halve Ned. ponden. — Het andere zal in de volgende week worden opgehangen.

* Gisteren had hier het volgende ongeluk plaats. De knechten van den heer *d. H.* hadden een geducht zwaren rolwagen overeind gezet tegen den muur van het pakhuis, en wel zoo regt op, dat bij de minste trekking aan het touw, hetwelk er bij neder hing, dezelve over moest slaan, zooals dan ook bleek. Een driejarig meisje van den naast het pakhuis wonenden Hoogeveenschen Veerhuishouder *H. van Regteren*, speelde buiten de deur, trok aan het touw van den rolwagen, en, het zware gevaarte viel boven op het onschuldige wichtje. — Bebloed, bewusteloos en voor levenloos haalde men het kind er onder weg. Onzen bekwamen chirurgijn *Ilcken* is het intusschen gelukt door zijne aangewende pogingen, dat men het behoud des levens van het kind mag hopen.

* Maandag morgen ll. had hier het volgende plaats. — Een duitsch koopman in houtwaren nam plaats op den wagen van de heeren *Jansen* en *Bruintjes* naar Assen. — Van daar wenschte hij nog naar Groningen te vertrekken. — Vreezende, dat hij geen goede plaats zoude krijgen, kroop de man in den Asser wagen, zoo hij meende, en viel in een hoek in slaap. — Ondertusschen zat hij in den naar Steenwijk bestemd. De paarden werden ingespannen, de pasagiers naar Steenwijk namen bij hem plaats en daar reed de wagen heen. Aan het Logement aldaar afgestapt zijnde vroeg de koopman in zijn eigenaardig dialect: hoe ver zijn wij nog van Assen? — van Assen zeide men, moet je naar Assen, wel man, dan had je te Meppel in den anderen wagen moeten stappen. — De man had pleizier om Steenwijker markt te houden, des avonds naar Meppel terug te keeren, 's nachts hier te logeren en des anderen daags naar Assen te vertrekken. — Het uit voorzorg ingenomen plaatsje om te kunnen slapen, betaalde hij duur.

— Den 18 dezer had de heer *Deutgenius* alhier de zelfvoldoening een driejarig kind uit een dreigend levensgevaar te redden. Dit kind, gezeten op de plecht van eene praam, die onder eene brug zoude doorvaren, zonder dat deze opgetrokken werd, geraakte tegen de brug aan en zoo in het Kanaal, waaruit het echter tijdig door gemelden heer werd opgehaald.

— Op de jaarmarkt, den 13 dezer alhier gehouden, waren aangebragt 38 koeijen, 19 varkens, 268 Ned. pd. wol en 5060 Ned. pd. boter. De koeijen golden van *f* 100-„ tot *f* 175-„, de varkens van *f* 4-„ tot *f* 28-„. de wol van *f* „-70 tot *f* 1-„, de boter van *f* „-80 tot *f* „-90. Het ter markt gebragte vee is voor goede prijzen verkocht. De handel in wol was gering.

* **Emmen, 19 Julij.** Gisteren heeft Jhr. *v. Echten v. Holthe*, vroeger Directeur der Drentsche Kanaal-Maatschappij, in de Barger veenen de veengruppen, die door de Midden-Kanaal-Maatschappij in het aan den heer *Klein* verkochte veen waren uitgeworpen, weder laten digten, door hier en daar dammen in dezelve te laten maken. Men zegt, dat dit geschied is, omdat een gedeelte der Markgenooten van Z.- en N.-Barge beweert, dat bedoeld veen niet wettig aan den heer *Klein* is verkocht en zij daarvan medeëigenaren zijn gebleven, omdat zij tot dien verkoop nimmer toestemming hebben gegeven.

Hardenberg, 19 Julij. Heden nacht heeft een persoon uit Hannover zich in het logement bij Sonderman, met een scheermes van het leven beroofd. De kastelein hem 's morgens willende wekken, daar hij langer dan de vorige morgens weg bleef, vond den ongelukkige levenloos in zijn bed liggen. Wat den man tot deze daad aanzette is onbekend. *Pr. Ov. Ct.*

Ambt Hardenberg, 16 Julij. Sedert eenige dagen heeft zich op onderscheidene plaatsen in deze gemeente een dolle hond vertoond. — Heden verneemt men, dat hij gisteren door de Rijks-Ambtenaren te Holthone is doodgeschoten. Tot nog toe heeft men niet vernomen, dat er door denzelven ongelukken zijn veroorzaakt. *Id.*

Vergadering der Provinciale Staten van Drenthe van 19 Julij 1854.

Te een uur wordt de vergadering geopend. Er zijn 32 leden tegenwoordig; afwezig zijn de heeren *Witsenborg*, *Hesselink* en *Kniphorst*.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en na eene wijziging goedgekeurd.

Is ingekomen eene missive van Burg. en Weth. van Norg, daarbij namens den gemeenteraad van Norg, verzoekende, dat de vergadering moge ondersteunen een door dien raad aan den Koning ingediend adres, houdende verzoek. dat de verhinderingen, welke door de ambtenaren van de belastingen worden aangebragt tegen de uitoefening van het overoude gebruik in dit gewest, dat meervermogende landlieden voor hunne meer behoeftige dorpsgenooten, ter bede, turf etc. mennen of naburen elkander in het verhuizen etc. behulpzaam zijn, worden opgeheven. (*Zie het adres in het vorig no.*) In handen van de heeren R. A. van Echten v. H., L. Homan, L. Carsten, C. W. E. Kijmmell en Caspers, om daarop te dienen van consideratien en advies, en om des geraden oordeelende een concept-adres aan den Koning over te leggen.

Ten aanzien van de adressen van R. W. Nijsingh te Leggelo, Jhr. E. J. v. Holthe te Dwingelo en de eigenaren van landerijen tusschen het Haar- en Dieverder schut wordt, conform het voorstel van Ged. St., besloten, deze adressen nader aan dat collegie te renvoijeren.

Aan Ged. St. wordt, conform hun verzoek, diligenthouding verleend ten aanzien van de zaak nopens eene betere afwatering voor de veenen en gronden ten noord-westen van de Hoofdvaart tusschen de Norgervaart en de Kijmmelswijk te Smilde.

Conform het rapport der betrekkelijke commissie, wordt met algemeene stemmen, met uitzondering van die van de leden van Ged. Staten, welke hierover niet mogen medestemmen, goedgekeurd de rekening der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1852.

Conform het uitgebragt rapport, wordt besloten tot het verleenen van een subsidie van *f* 300-„ aan de gemeente Ruinerwold tot het vernieuwen en verwijden van de steenen brug te Meppel.

Mede wordt, conform het rapport, besloten tot afwijzing van het adres van J. Bazuin te Eelde, om eene jaarlijksche subsidie van hoogstens *f* 50-„ ter plaatsing van zijn zoon in het doofstommen-instituut te Groningen.

Overeenkomstig het uitgebragt rapport wordt besloten ten aanzien van het adres van den heer Mr. L. Oldenhuis Gratama c. s. tot oprigting van een oudheidkundig museum voor deze Provincie.

Alsnu wordt aan de orde gesteld het adres van H. Bakker c. s., houdende het verzoek, dat er te Kloosterveen hetzij voor rekening van het Rijk hetzij voor die van de Provincie een brug over de Hoofdvaart gelegd worde. Het rapport strekt tot afwijzing van het verzoek, omdat het niet blijkt, dat hier Rijks of Provinciaal belang bestaat.

De heer *Sluis* is van meening, dat de argumenten van het rapport niet door de Staten zijn gebillijkt; immers de beschikking op dit adres is aangehouden tot dat er beschikt zou zijn op het adres van K. L. Boer en Hatzman; op dit laatste adres nu is eene gunstige beschikking gevallen; het rapport spreekt van eene verpligting der Provincie; hij gelooft niet, dat er eene regtsverpligting bestaat, maar zoodanige verpligting bestond ook niet voor de brug te Hoogersmilde, er bestaat echter voor de Provincie eene morele verpligting, om hulp te bieden; hij oordeelt dat dan reeds Provinciaal belang bestaat, wanneer slechts een deel der Provincie er belang bij heeft; de Staten hebben dit beginsel ook reeds gehuldigd; hij wijst daartoe op subsidien, geschonken voor den bouw van kerken en pastorien. Deze brug zou van groot belang zijn voor Kloosterveen; deze streek is in een staat van ontwikkeling, en zij wordt juist door de Hoofdvaart in hare verdere ontwikkeling belemmerd; hij wil echter niet dat de Provincie deze brug geheel bekostige, maar daartoe *f* 300-„ à *f* 400-„ of $1/3$ der kosten bijdrage. — De heer *J. Tonckens* betoogt, dat de gevallen van de brug te Hoogersmilde en die te Kloosterveen niet gelijk staan, dat in allen gevalle niet op de Provincie de verpligting rust om eene brug over de Hoofdvaart te Kloosterveen te leggen, maar, zoo iemand daartoe verpligt is, dan is het het Rijk; hij zou dit adres wel bij het Rijks-bestuur willen ondersteunen, maar afwijzen, voor zoover de Provincie betreft. — De *Voorzitter* toont uit de conditien van verkoop van 1771 aan, dat de verpligting daartoe niet op het Rijk kan rusten. — De heer *J. Tonckens* zegt, dat uit latere conditien van verkoop van veenen de verpligting van het Rijk blijkbaar is. — De heer *Sluis* stemt toe, dat er geene regtsverpligting op de Provincie berust, maar evenmin te Hoogersmilde; het argument van den heer Tonckens is niet van kracht tegen hetgeen door hem is in het midden gebragt; hier bestaat eene morele verpligting; het is hier de vraag, of de Provincie wil erkennen, dat zij er belang bij heeft, dat een gedeelte van haar bloeit; hij wil dan ook de Provincie slechts $1/3$ der kosten doen dragen; $1/3$ zou kunnen gedragen worden door de stad en $1/3$ door de belanghebbenden zelve. — De heer *Vos* is voor eene afwijzing van het verzoek, in voegen liggende; dit geval is niet gelijk aan dat te Hoogersmilde, waar eene gemeenschap bestond, hetgeen te Kloosterveen het geval niet is; zoo er een subsidie gevraagd was, en men het eens was over de plaats en de fondsen er waren, het zou een ander geval zijn, maar men vraagt geen subsidie en hij acht het gevaarlijk hetzelve ongevraagd te geven. — De heer *Sluis* vereenigt zich met den heer Vos; hij gelooft, dat deze gelijk heeft; hij stelt daarom voor, het adres af te wijzen met bijvoeging, dat „*aan de adressanten wordt vrijgelaten, om, na zich te hebben verstaan nopens de plaats, waar de brug zou dienen gelegd te worden, zich nader, tot het bekomen van subsidie aan de Staten te wenden.*"

De heer *J. Tonckens* verklaart zich tegen deze bijvoeging; hij wil de adresanten niet uitgenoodigd hebben, om terug

te komen, zoo ze dit willen, de weg daartoe staat hun altijd open. — De heer *Sluis*; het woord *uitnoodigen* is slecht gekozen; de vergadering heeft vroeger dergelijke bijvoeging meermalen gedaan; de adressanten worden niet uitgenoodigd, het wordt hun slechts vrijgelaten om terug te komen. — Nadat nog de heeren *v. Echten van Holthe* en *Sluis* het woord gevoerd hadden, wordt het eerst het rapport, strekkende tot afwijzing van het verzoek, in omvraag gebragt en aangenomen met 27 tegen 6 stemmen, die van de heeren *Nijsingh*, *L. Homan*, *W. F. Kijmmell*, *J. T. Homan*, *Alingh* en *Oosting*. – Daarna komt in stemming de bijvoeging van den heer *Sluis*; hieromtrent hebben de stemmen gestaakt; zoodat in de volgende vergadering hieromtrent eene nadere stemming zal moeten plaats hebben. Tegen waren de heeren *Denning*, *H. G. van Holthe v. E.*, *de Jonge*, *Willinge*, *Hoenderken*, *Pelinck*, *Kok*, *van Echten v. H.*, *J. Tonckens*, *Slingenberg*, *v. d. Wijck*, *Blom*, *H. J. Carsten*, *L. Carsten*, *H. Vos* en *W. L. Tonckens*.

De Commissie, in wier handen is gesteld het adres van Dr. *H. P. Krull* te Gieten om tolvrijdom, brengt bij monde van den heer L. Carsten rapport uit; zij adviseert tot afwijzing, omdat de bestaande verordeningen eene gunstige beschikking verbieden. — Ter visie en morgen aan de orde.

De algemeene beraadslagingen worden geopend omtrent het uitgebragt rapport op het concept-Reglement omtrent de Boter- en Honigvaten. — De heer *Sluis*: Ten vorigen jare is door den heer *v. d. Vlies* het voorstel gedaan, om de Kamer van koophandel en fabrieken te Meppel te hooren, het officieel orgaan van den handel; dezelfde heer heeft onlangs gezegd, dat men niet met tweeërlei maat moest meten; er bestaat in dit gewest een ligchaam, dat meer bijzonder den landbouw vertegenwoordigt, hij bedoelt het genootschap ter bevordering van den landbouw; hij stelt voor, om alle stukken aan dit genootschap te renvoijeren, ten einde ook met deszelfs zienswijze bekend te worden; hij wil geene dilatoire exceptie maken; misschien zal om een andere reden de vergadering moeten verdaagd worden; het genootschap zou dan zoo spoedig doenlijk kunnen antwoorden en de zaak zou dan nog in deze zitting kunnen afgehandeld worden. — De heer *Oosting*, hoeveel respect hij ook heeft voor het personeel van het Hoofdbestuur, verwacht weinig licht van dit renvooi, het geldt hier meer den handel; zoo de afdoening der zaak er niet door wordt vertraagd, zou het renvooi kunnen geschieden; het heeft anders veel van een dilatoire exceptie; voor een half jaar toch, toen de kamer van koophandel is gehoord, had men even goed het genootschap gelijktijdig kunnen hooren. Hij moet nog opmerken, dat het verzoek tot herziening van den handel is uitgegaan. — De *Voorzitter* merkt op, dat het Reglement, al werd het zoo spoedig doenlijk ingevoerd, toch dit jaar weinig nut zou kunnen aanbrengen; daar deze invoering wel niet eerder dan October zal kunnen plaats hebben, en de boterwinning dan voor een groot deel is afgeloopen. — De heer *de Jonge*: Reeds twee jaren is men met dit reglement doende; reeds zoo lang is er over gedelibereerd; reeds zoovele rapporten zijn er over uitgebragt; het is altijd uitstel en weer uitstel, men schijnt het er op toe te leggen, om van uitstel afstel te maken; hij is daarom tegen het renvooi aan het genootschap. — De heeren *Voorzitter*, *de Jonge* en *Sluis* voeren nog het woord. — De heer *Roelink* heeft er niets tegen, dat de landbouw ook worde gehoord; hij geeft nog te kennen, dat de herziening van het Reglement noodig is, omdat de commissie-handel in boter er door belet wordt; hij ziet er echter geen gevaar in, dat het bestaand Reglement des noods nog een jaar van kracht blijft. — Nadat nog de heeren *v. Echten v. H.*, *de Jonge* en *Vos* gesproken hebben, wordt het voorstel van den heer Sluis, tot renvooi aan het genootschap in omvraag gebragt en met 27 tegen 1 stem, die van den heer de Jonge, aangenomen. De heeren v. Echten v. H., Meursing, v. d. Vlies en H. G. v. Holthe v. E. hielden zich buiten stemming.

Alsnu vraagt de Voorzitter, of de commissie voor den brief van den Minister van Binn. Zaken, betreffende de zaken der Drentsche Kanaal-Maatschappij en het adres van het gemeente-bestuur van Coevorden, gereed is om rapport uit te brengen. De heer *J. Tonckens* beäamt dit, doch stelt tevens voor, om hetzelve in eene vergadering met geslotene deuren voor te lezen; daar hij door meer dan tien leden ondersteund wordt, wordt daartoe besloten; de heer Vos verzoekt echter aanteekening dat hij tot dit besluit niet heeft medegewerkt.

Zitting van 20 Julij

Te een uur wordt de vergadering geopend; er zijn 33 leden tegenwoordig; afwezig zijn de heeren *Hesselink*, en *Witsenborg*.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen, en, na een paar aanmerkingen, goedgekeurd.

Is ingekomen een adres van *J. Drenthen* c.s., eigenaren van veenen en gronden ten N. W. der Hoofdvaart te Smilde; daarbij te kennen gevende, dat zij gezien hebben, dat Ged. Staten diligenthouding hebben verzocht, met de voldoening aan de hun gedane opdragt, betrekkelijk het verkrijgen eener betere afwatering van bedoelde veenen en gronden, dat deze zaak nu reeds twee jaren is hangende, en zij daarom verzoeken, dat de beslissing in dezen zoo veel *mogelijk worde bespoedigd*. — Wordt besloten dit adres te renvoijeren aan Ged. St., om deze zaak met den meesten spoed ten einde te brengen.

Alsnu komt weder in behandeling de voorgestelde bijvoeging van den heer Sluis bij het besluit omtrent de brug te Kloosterveen, waaromtrent gisteren de stemmen hebben gestaakt; alsnu wordt met 19 tegen 14 stemmen deze bijvoeging verworpen.

Ten aanzien van het adres van den heer H. P. Krull te Gieten om vrijdom van tol, bij het passeren van het tolhek bij zijne woning, wordt met 20 tegen 13 stemmen conform het rapport tot afwijzing besloten.

De Commissie, in wier handen is gesteld het verzoek van den Raad van Norg, tot ondersteuning van deszelfs adres aan den Koning ter opheffing der belemmeringen in het gratis mennen van turf voor behoeftigen en het helpen verhuizen van naburen met paard en wagen, brengt bij monde van den heer L. Carsten rapport uit; zij stelt voor om het volgend adres aan den Koning te doen afgaan:

Aan den Koning!

Sire!

Geven eerbiedig te kennen de STATEN VAN DRENTHE,

dat de Ambtenaren van 's Rijks Belastingen in dit gewest in den laatsten tijd zijn begonnen aan de bepalingen van de wet op de personele belasting, betreffende het gebruik van paarden van landbouwers voor werkzaamheden, die door hen in het belang van behoeftigen, personen, die verhuizen, of van hen, die bij het stichten van gebouwen over eenen verren afstand bouwmaterialen moeten aanvoeren, om niet of ter bede worden verrigt, eene uitlegging te geven, die bedoelde landbouwers verhindert, die liefde-diensten, zonder voor hunne paarden personele belasting te betalen, bij voortduring te verrigten;

dat in dit gewest het verrigten van zoodanige diensten tot nog toe steeds is geschied, zonder dat de bedoelde landbouwers zich verpligt zagen, hunne daartoe gebezigd wordende paarden in de personele belasting aan te geven, of zich patent als voerlieden te verschaffen;

dat het wel niet de bedoeling van de wetten op de personele belasting en het patentregt zijn zal, met belasting te bezwaren, diensten, die veelal in het belang van minvermogenden en altijd geheel belangeloos worden verrigt, iets, hetgeen trouwens ook niet steeds het gevoelen van de Administratie van 's Rijks belastingen is geweest, daar toch bij besluit van Z. E. den Minister van Financiën van den 24 Mei 1845 no. 54, bevolen zijn gegeven, de om landbouwers voortaan ter zake van een gebruik van paarden, als boven bedoeld, ongemoeid te laten;

dat het in dit gewest zeer wenschelijk, ja, hoog noodig is, dat liefde-diensten als de voormelde, ook in het vervolg vrij en zonder dat deswege belasting betaald moet worden, kunnen worden verleend.

Redenen waarom de Staten, na kennis te hebben genomen van een aan Uwe Majesteit door den Raad der gemeente Norg, over dit onderwerp gerigt adres, hetwelk dit Collegie is verzocht te ondersteunen, zich tot Uwe Majesteit wenden, met het eerbiedig verzoek: dat het Uwe Majesteit moge behagen, daartoe de noodige maatregelen te doen nemen, dat de moeijelijkheden, die door de uitlegging van de betrekkelijke bepalingen van gemelde wetten thans wordende gegeven, ontstaan, ten spoedigsten worden opgeheven.

Ter inzage en nader aan de orde.

Alsnu wordt aan de orde gesteld het rapport, betrekkelijk de Dr. Kanaal-Maatschappij en het subsidie voor een kanaal van Coevorden naar Ane. — De heer J. Tonckens stelt voor, om hierover met gesloten deuren te delibereren; dit voorstel door meer dan 10 leden ondersteund wordende, wordt de openbare zitting in eene met gesloten deuren veranderd.

Nadat de deuren weder geopend waren wordt nader aan de orde gesteld het rapport betrekkelijk de belemmeringen tegen het mennen ter bee voor behoeftigen etc. en wordt met algemeene stemmen besloten het door de Commissie ontworpen adres aan den Koning te doen afgaan.

Hierna wordt de vergadering verdaagd tot Woensdag den 2 Aug. e. k. des voormiddags te elf uur.

INGEZONDEN STUKKEN.

Assen, 19 Julij. Heden brengt een der opzigters van de Drentsche Veen- en Midden-Kanaalmaatschappij hier ter kennis, dat Jonkheer *A. W. van Holthe tot Echten*, gewezen directeur der Drentsche Kanaalmaatschappij, den vorigen dag de werken der eerstgenoemde in het veen van Zuid- en Noord-Barge had verstoord, door op meer dan eene plaats de tot afwatering gemaakte veenraaijen wederom digt te werpen.

Gezegde Jonkheer had zich daartoe voorzien van een escorte van *zeven* mannen; vier hunner kwamen van hun opzet terug en begrepen teregt, dat zij het eigendom van een ander niet mogten verwoesten of bederven; ook de overige drie stonden te weifelen en *niet*, dan nadat hun aanvoerder persoonlijk de handen aan het werk sloeg, hebben zij hem in deze operatie geadsisteerd.

Wij vragen aan ieder weldenkende, hoe die handeling is overeen te brengen met de verklaring van genoemden Jonkheer *van Holthe tot Echten*, door hem schriftelijk in eene marktsvergadering afgegeven en later nog mondeling herhaald, dat hij de Convenanten, gesloten of te sluiten met de ontwerpers van de werken van het Veen- en Midden-Kanaal, met de meerderheid ten vollen zoude goedkeuren. Die goedkeuring zoude niet alleen strekken voor hem alleen, maar tevens voor de twee door hem vertegenwoordigde waar-waardeelen van den Angelslo.

Verwonderlijk zijn soms de daden der menschen!

Wij durven evenwel verwachten, dat de Directie der Veen- en Midden-Kanaalmaatschappij, die tot heden nog immer bewijzen van degelijkheid heeft aan den dag gelegd, de toepassing der strafwet ten dezen zal vragen, om ten minste de herhaling van soortgelijke daden, die in de tijden van dwang en willekeur van vroegere eeuwen te huis behooren, voor het vervolg krachtdadig te beletten, ook in het belang van de welvaart van Drenthe zelve.

R. R. GIEZEN.

Van eene andere zijde worden wij verzocht, ten aanzien van bovenvermelde zaak mede te deelen:

De stoornis is geschied ter voorkoming van bezitregt, ten verzoeke een groot getal eigenaren in de Markte van Noord- en Zuid-Barge, die niet aan den verkoop hadden deelgenomen, noch daarvan gelden hebben genoten, en beweren, niet ter raadpleging in de markte-vergadering te zijn opgeroepen, en dat de voorwaarden van verkoop strijdig zijn met vroegere overeenkomsten, door de Markte jegens derden gesloten, gedurende het bestaan van welke, zonder wijziging der voorwaarden, [illegible]

De bestaande moeijelijkheden kunnen worden opgelost door wijziging der bedoelde voorwaarden en door scheiding der Markte, waartoe reeds door de Marktgenooten besloten is.

Ten einde bij de verkiezing van twee leden van den Raad der Stad Assen zoo veel mogelijk versnippering van stemmen voor te komen, noodigen eenige Kiezers hunne mede-kiezers uit te stemmen op de heeren Mr. J. T. HOMAN en C. H. W. JANSON, aan wien niemand de noodige kunde voor bedoelde betrekking zal ontzeggen.

Eenige Kiezers te Assen vestigen, voor de verkiezing van een Lid van den Raad dezer stad de aandacht hunner medekiezers op de heeren Mr. J. T. HOMAN en Jhr. Mr. P. A. VAN HOLTHE TOT ECHTEN; zij beschouwen deze heeren om vele redenen voor de gemelde betrekking zeer aanbevelenswaardig.

Eenige Kiezers.

ADVERTENTIEN.

BIJ GUNSTIG WEÊR:

HOORNMUZIEK

bij de **SOCIETEIT** in het STADSBOSCH te *ASSEN*, op **ZONDAG, 23 Julij 1854**, 's avonds 7 uur.

UIT DE HAND TE KOOP

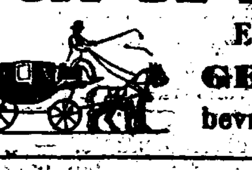

Een extra beste **KORREWAGEN** heel ligt loopende. Te bevragen bij A. HOFTSTE te Assen.

METALEN KRUIS.

Het HOOFDBESTUUR van voornoemde Vereeniging heeft vernomen, dat onderscheidene Gemeenten verhinderd zijn geweest, **de inteekening voor het MONUMENT**, dat in 1856 in Amsterdam onthuld zal worden, tijdig genoeg te openen, om op het einde dezer maand de LIJSTEN VAN DEELNEMING reeds te kunnen sluiten.

Ingevolge alzoo van 't door velen daartoe uitgedrukt verlangen, wordt de termijn van INSCHRIJVING bij **deze verlengd** tot en met **31 Augustus e. k.**, met de uitdrukkelijke bepaling nogthans, dat na dien tijd alle verdere uitstel onmogelijk zal zijn.

Na dien datum zal de wijze van storting bij den penningmeester Mr. J. H. BURLAGE te Amsterdam aan de Gemeente-besturen, en de afdeelingen van het Metalen Kruis worden bekend gemaakt.

's HAGE, 17 Julij 1854.

Namens het Hoofdbestuur voornoemd:
G. FALCK.

OP DINGSDAG, 25 JULIJ 1854,
's morgens 10 uur te beginnen,
zal door den ondergeteekende worden overgegaan tot den **VERKOOP**, aan de meestbiedende en op contante betaling, ten huize van W. S. SALOMONS te *GASSELTER-NIJEVEEN*, van

MEUBELAIRE GOEDEREN,

als: **KABINET, KLOK, TAPKAST, TAFELS, STOELEN,** voorts een **BOERENWAGEN;**

WINKELGOEDEREN,

waaronder eene groote hoeveelheid **AARDGOED, GLASWERK, KLOMPEN, enz. enz.;** voorts **WINKELGEREEDSCHAPPEN**, alsmede een **VROUWEN OORSIERSEL** en veel meer GOEDEREN.

Mogt de VERKOOP **niet in één dag afloopen, zal de [illegible] den volgenden dag** plaats hebben.

ASSEN, 22 Julij 1854.

J. HAAK, *Deurw.*

Nagekomen berigten.

Amsterdam, 20 Julij. Heden zeer vroeg is ten huize van *Prikwinkel*, groenteboer nabij deze stad, terwijl deze ter markt was, een gruwelijk misdrijf gepleegd, nl. een moordaanslag op de vrouw, de meid en drie kinderen. Twee kinderen zijn reeds overleden, het derde en de vrouw bevinden zich in bedenkelijken toestand; de meid geeft hoop op herstel. Er schijnt geen buitenbraak te zijn gepleegd bij den diefstal, waarvan men tevens spreekt.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 14—21 Julij. *Bev.* G. Vennink, geb. Ankum, van d.; J. Jansen, geb. Raben, van d.; W. Verkerk, geb. van der Veen, van d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 21 Julij.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 00.00	Boekweit, zand	68	N.pd. f	7.10
„ N. Oml.	68	„	„ 11.75	„ „	67	„ „	7.50
dito.	70	„	„ 12.50	„ veen	64	„ „	6.70
„ „ Old.	68	„	„ 11.50	„ „	66	„ „	7.10
„ „ „	70	„	„ 12.10	Paardeboonen..		f 7.00	à 7.90
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 9.60	Groene Erwten.		„ 00.00	à 00.00
„ „ „	68	„	„ 10.00	Graauwe „		„ 00.00	à 00.00
„ „ „	70	„	„ 10.40	Koolzaad ...		f 00.00	à 00.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.35	Gort, grove .		„ 9.00	à 10.00
„ „	48	„	„ 5.20	Gort, parel .		„ 12.25	à 12.50
„ [illegible]	[illegible]	[illegible]	„ 4.15	Olie, raap per [illegible]			00.00
„ „	[illegible]	„	[illegible]				
„ Zwarte	36	„	„ 3.70	Raapkoeken, ...			à 00.00
„ „	40	„	„ 4.10	Lijnkoeken		00.00	à 00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 4.60	Boter ¼ ton....		00.00	à 00.00
„ „ „	56	„	„ 4.90	Boter ⅛ „			à 00.00
„ „ zomer	56	„	„ 4.85				
„ „ knob.	60	„	„ 5.15				

De handel op de Beurs was heden van weinig beteekenis, en kan men over het algemeen de prijzen naar de vorige marktdag aannemen, uitgenomen de Rogge, welke bij kleine gerijven gemakkelijk volgens notering was te bekomen, vreemde bij partij 30 a 40 cent lager.

ASSEN, 21 Julij. Rogge f 10,50, f 9,80, f 9,50. Boekweit f 8,00, 7,50, f 7,00. Boter 70 a 00 ct. het N. ₰. Aardappelen f 0,00, f 0,00. Prijs van het Roggebrood f 0,72 de 6 N. ₰.

HOOGEVEEN, 18 Julij. Rogge f 10,25. Boekweit f 7,00. Haver f 0,00; Honig per pond f „.00; Boter het N. pd. f 0,70. Zetting f 0,00.

COEVORDEN, 17 Julij. Rogge f 10,00. Boekweit f 7,50. Boter p. N. ₰ 60 ct. Zetting f 0,00.

MEPPEL, 20 Julij. Rogge f 9,50 a f 10,25. Boekweit f 7,00, f 8,25. Boter 1½ N. pd. f 1,25 a f 1,38. Boter per ⅛ vat f 17,00 a f 18,00. Zetting f 0,00.

AMSTERDAM, 19 Julij. TARWE bij gerijven tot vorige prijzen; 124, 126 ₰ nieuwe bonte Poolsche f 370, 385; 125 ₰ dito f 370; 130 ₰ oude bonte dito f 460; 127, 129 ₰ dito f 440, 450. — ROGGE met eenigen handel tot nagenoeg vorige prijzen, 116, 118, 120 ₰ nieuwe Pruiss. f 255, 261, 270; 119, 120 ₰ dito f 266, 272; 125 ₰ Holst. f 292; 126 ₰ oude Anclammer f 311; 122, 123 ₰ oude Odessa f [illegible]; 119 ₰ nieuwe Archangel f 278, 117 ₰ oude dito f [illegible]; 117 ₰ nieuwe Petersb. f [illegible], 117 ₰ oude [illegible] f [illegible]. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD £ 1 lager; op 9 v. Olie in Sept. £ 66½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE vooral op termijn lager; op 6w. f 39½; Vlieg. f 38¼; Najaar f 38, ⅛, 38. — LIJNOLIE dadelijk in een doen, op levering lager afgegeven; op 6w. f 39½; Vliegend f 38¼; Najaar f 37½. — HENNEPOLIE op 6w. f 41½; Vl. f 40¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 80 a 84. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11½ a 14.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 Julij 1854.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	59⅛	*Polen*, Oblig.	4	pct.	66¾
„ „	3	„	71	*Spanje*. Oblig.	1	„	18 5/16
„ „	4	„	89⅛	Obligatiën	3	„	38
Amort. Synd.	3½	„	87	Binnenl.	3	„	34⅜
Handelm.	4½	„	119	Amortisable			
O. I. Leening	4	„		Bewijs. Coup.			4⅛
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	89⅞	„ Metal.	5	„	68⅜
Dito 1828/29	5	„	99¼	„ „ N.	5	„	78
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	32 5/16
Dito 1840	4	„		*België*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	77	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	36 1/16
				„	4	„	[illegible]
Cert. van dito	5	„	58⅛	*Amerika* Bank-Act.			3½

GEDRUKT BIJ [illegible], TE ASSEN.